

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 04.05.2009
C(2009)3460

Obiectul: Ajutor de stat N 129/2009 – România
Schemă de ajutor de stat privind salvarea agenților economici din portofoliul AVAS sau al Ministerului Economiei

Stimate Domn,

I. Procedura

- (1) La data de 4 martie 2009, autoritățile române au notificat Comisiei o schemă de ajutor de stat pentru întreprinderile la care AVAS și Ministerul Economiei dețin active.

II. Descrierea măsurii

1. Schema

- (2) Schema analizată în cazul de față face parte din măsura denumită „Hotărâre de Guvern pentru instituirea unui sistem de ajutor de stat privind salvarea agenților economici din portofoliul Autorității pentru Valorificarea Activelor Statului și al Ministerului Economiei, în vederea depășirii efectelor crizei economico-financiare mondiale”, în temeiul căreia se poate acorda sprijin financiar întreprinderilor mici și mijlocii (în sensul definiției comunitare¹) aflate în dificultate.
- (3) Schema se referă la acordarea de ajutor de salvare IMM-urilor din toate cele opt „regiuni de dezvoltare” din România, sub formă de credite preferențiale.

2. Eligibilitate

- (4) Entitățile eligibile pentru finanțare în cadrul schemei sunt IMM-urile, care corespund definiției comunitare și care se află în regiunile românești care pot beneficia de ajutoare regionale în temeiul articolului 87 alineatul (3) litera (a) din Tratatul CE (NUTS II). Numărul de beneficiari va fi cuprins între 11 și 50.

¹ Recomandarea Comisiei din 6 mai 2003 privind definirea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii (2003/361/CE), JO L 124, 20.5.2003, p. 36.

Cristian DIACONESCU
Ministru al Afacerilor Externe
Aleea Alexandru 31
RO - 011822-BUCUREȘTI

- (5) IMM-urile eligibile sunt întreprinderile la care AVAS și Ministerul Economiei dețin active; acestea au activități în toate sectoarele, cu excepția sectoarelor cărbunelui, oțelului, agriculturii, pescuitului și acvaculturii.
- (6) Nu sunt eligibile pentru a beneficia de ajutor în cadrul acestei scheme întreprinderile nou create, în primii trei ani de la începerea activității, precum și întreprinderile care sunt parte a unui grup de întreprinderi.
- (7) De ajutorul acordat în cadrul schemei pot beneficia numai întreprinderile mici și mijlocii aflate în dificultate, în sensul punctului 10 din Liniile directoare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate (denumite în continuare „Liniile directoare”)².
- (8) În conformitate cu articolul 3 din sistemul de ajutor menționat mai sus, întreprinderile sunt considerate că se află în dificultate, în sensul punctului 10 din liniile directoare, dacă se găsesc în una din următoarele situații:
 - (a) o societate cotate sau o societate cu răspundere limitată, în care mai mult de jumătate din capitalul social a dispărut, peste un sfert din acest capital fiind pierdut în ultimele 12 luni;
 - (b) o societate comercială în care cel puțin unii dintre asociați are răspundere nelimitată pentru creanțele societății, atunci când mai mult jumătate din capitalul propriu așa cum reiese din contabilitatea societății a dispărut, peste un sfert din acest capital fiind pierdut în ultimele 12 luni;
 - (c) indiferent de tipul societății comerciale în cauză, în cazul în care îndeplinește criteriile prevăzute de legislația națională pentru a face obiectul procedurilor colective de insolvență.
- (9) Chiar și atunci când nicio condiție prevăzută la punctul 10 din liniile directoare nu este îndeplinită, o întreprindere poate să fie totuși considerată în dificultate, în special în cazul în care sunt prezente simptomele obișnuite ale unei întreprinderi aflate în dificultate, în conformitate cu punctul 11 din liniile directoare. Cu toate acestea, în acest caz specific, ajutorul trebuie notificat Comisiei în mod individual.

3. Condiții pentru acordarea ajutorului

- (10) Scopul acestei scheme este de a oferi asistență temporară și reversibilă întreprinderilor confruntate cu o importantă deteriorare a situației lor financiare, reflectată de o criză acută de lichidități sau de insolvabilitate tehnică.
- (11) În conformitate cu schema propusă, ajutoarele de salvare vor fi acordate sub formă de credite pe o durată care nu depășește șase luni. Rata dobânzii va fi cel puțin comparabilă cu cea acordată pentru creditele către societăți sănătoase, respectiv rata de referință adoptată de Comisia Europeană, majorată cu 100 puncte de bază. De asemenea, AVAS va solicita garanțiile necesare pentru credite, în conformitate cu dispozițiile legislației românești.

²JO C 244, 1.10.2004, p. 2.

- (12) Creditele vor trebui rambursate într-o perioadă de maximum șase luni de la data plății acestora, cu excepția cazului în care beneficiarii transmit un plan de restructurare sau de lichidare.
- (13) Ajutorul va fi acordat pe baza existenței unor dificultăți sociale serioase și nu poate să producă efecte secundare semnificative asupra altor state membre.
- (14) Ajutorul va fi acordat de la bugetul de stat, prin bugetul AVAS și al Ministerului Economiei.

4. Forma și valoarea ajutorului și principiul „prima și ultima dată”

- (15) Ajutorul de salvare este acordat sub formă de credite, limitate la minimul necesar, al căror quantum va fi calculat prin aplicarea formulei de calcul prevăzută în anexa la liniile directoare.
- (16) Quantumul maxim al alocării specifice individuale care poate fi acordată unui beneficiar în cadrul schemei este egal cu echivalentul în lei a 2,5 milioane EUR.
- (17) O întreprindere poate beneficia de o măsură de ajutor pentru salvare sau restructurare numai o singură dată într-o perioadă de zece ani.
- (18) În conformitate cu punctul 23 din liniile directoare, ajutorul de salvare nu va fi acordat întreprinderilor care au beneficiat de un ajutor de stat ilegal care face obiectul unui ordin de recuperare în vigoare.

5. Monitorizare și rapoarte anuale

- (19) România s-a angajat să prezinte Comisiei rapoarte anuale, în conformitate cu punctul 86 din liniile directoare.

6. Buget

- (20) Bugetul total maxim al schemei este de 30 de milioane EUR (echivalentul în lei) pentru cei doi ani vizați, adică echivalentul în lei a 15 milioane EUR pentru fiecare din anii 2009 și 2010.

7. Durata schemei propuse

- (21) Schema de ajutor de salvare este instituită pentru o perioadă de timp de 2 ani, respectiv 2009-2010 (până la 31.12.2010). Schema va intra în vigoare după decizia de aprobare a Comisiei.
- (22) Întrucât actualele linii directoare sunt valabile numai până la 9 octombrie 2009 și, în consecință, vor expira în perioada în care această schemă este în vigoare, România s-a angajat să renotifice schema atunci când actualele linii directoare vor fi înlocuite cu unele noi, modificate din punct de vedere al conținutului. De asemenea, România s-a angajat să transmită Comisiei o nouă notificare, în cazul în care decide să prelungească schema sau să elaboreze o altă schemă de salvare.

III. Evaluare

1. Caracterul de ajutor de stat al schemei

- (23) Acordarea de finanțare IMM-urilor aflate în dificultate, în condiții pe care nu le-ar fi putut obține pe piață, reprezintă un avantaj financiar. Avantajul are un caracter selectiv, întrucât este acordat numai anumitor IMM-uri aflate în dificultate din România. Ajutorul acordat va consolida poziția întreprinderilor care beneficiază de acesta în raport cu cea a competitorilor lor din România sau din alte state membre și, de aceea, trebuie privit ca un ajutor care denaturează concurența și afectează schimburile comerciale dintre statele membre. Într-adevăr, beneficiarii ajutorului aparțin unui mare număr de sectoare³ în care există intense schimburi comerciale intracomunitare. Mai mult, această măsură este finanțată de la bugetul AVAS și al Ministerului Economiei, adică din resurse publice.
- (24) În consecință, schema intră în domeniul de aplicare a articolului 87 alineatul (1) din Tratatul CE.

2. Compatibilitatea măsurii de ajutor

- (25) Întrucât măsura constituie ajutor de stat în sensul articolului 87 alineatul (1) din Tratatul CE, Comisia trebuie să analizeze dacă schema poate fi considerată compatibilă cu piața comună, în temeiul articolului 87 alineatele (2) sau (3) din Tratatul CE. Întrucât schema se referă la ajutorul de salvare și restructurare pentru IMM-urile aflate în dificultate, aceasta trebuie analizată în temeiul articolului 87 alineatul (3) litera (c) din Tratatul CE și în special în temeiul Liniilor directe comunitare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate.
- (26) Schema notificată respectă principiile generale stipulate la punctul 78 din liniile directe. România confirmă că încadrarea întreprinderilor în categoria IMM-urilor va fi făcută în conformitate cu definiția comunitară pentru IMM-uri. În conformitate cu definiția IMM-urilor din Recomandarea Comisiei 2003/361/CE⁴ (la care se face referire la punctul 57 din Liniile directe privind ajutorul de stat pentru salvare și restructurare), o întreprindere nu poate fi considerată IMM dacă 25 % sau mai mult din capitalul sau din drepturile de vot ale acesteia sunt controlate de unul sau de mai multe organisme publice, cu excepția situației prevăzute la anexa I articolul 3 alineatul (2) al doilea paragraf. În cazul de față, autoritățile române au confirmat că autoritățile care acordă ajutorul vor evalua dacă beneficiarii acestuia îndeplinesc criteriile comunitare pentru a fi considerate IMM-uri.
- (27) România s-a angajat să notifice în mod individual orice ajutor destinat unei întreprinderi care nu ar corespunde definiției IMM-urilor. De asemenea, vor fi notificate Comisiei în mod individual ajutoarele pentru întreprinderile care își desfășoară activitatea pe o piață care suferă de supracapacitate structurală pe termen lung, indiferent de dimensiunea acestor întreprinderi.
- (28) Așa cum se prevede la punctul 78 din liniile directe, schema propusă conține toate elementele esențiale ale condițiilor generale pentru compatibilitatea ajutorului de

³ Cu excepția sectoarelor cărbunelui, oțelului, agriculturii, pescuitului și acvaculturii.

⁴ JO L 124, 20.5.2003, p.36.

salvare, prevăzute la capitolele 2 și 3 din liniile directoare. În special, întreprinderile nu vor fi eligibile în primii trei ani de la începerea activității. În conformitate cu punctul 13 din liniile directoare, schema prevede că o întreprindere care aparține, sau este preluată de, un grup mai mare de întreprinderi, nu va fi în mod normal eligibilă pentru ajutor de salvare și restructurare, cu excepția cazului în care se poate demonstra că dificultățile întreprinderii sunt intrinsece, și nu sunt rezultatul unei alocări arbitrare a costurilor în cadrul grupului, și că dificultățile sunt prea serioase pentru a fi rezolvate de către grup. Aplicarea tuturor celorlalte detalii privind aceste puncte se face prin referire la liniile directoare. În consecință, schema este în conformitate cu liniile directoare în ceea ce privește condițiile generale.

- (29) În conformitate cu punctul 79 din liniile directoare, schema notificată este limitată la IMM-urile care îndeplinesc cel puțin unul dintre cele trei criterii prevăzute la punctul 10 din liniile directoare privind evaluarea eligibilității sau care pot fi considerate întreprinderi aflate în dificultate. Vor fi notificate Comisiei în mod individual întreprinderile care sunt considerate în dificultate în conformitate cu criteriile permissive prevăzute la punctul 11 din liniile directoare.
- (30) În ceea ce privește condițiile pentru autorizarea ajutorului de salvare, Comisia ia notă de faptul că elementele esențiale de la punctul 25 literele (a), (b), (d) și (e) au fost luate în considerare în conținutul schemei. Ajutoarele de stat vor fi acordate sub formă de credite pe o durată care nu depășește șase luni, iar după expirarea acestei perioade, creditele trebuie rambursate; rata dobânzii va fi cel puțin comparabilă cu cea acordată pentru creditele către societăți sănătoase, respectiv rata de referință adoptată de Comisia Europeană, majorată cu 100 puncte de bază.
- (31) Ajutoarele de salvare trebuie acordate pe baza existenței unor dificultăți sociale serioase și nu trebuie să aibă efecte secundare semnificative asupra altor state membre. Quantumul ajutorului se va calcula prin aplicarea formulei prevăzute în anexa la liniile directoare, astfel încât se poate presupune că acesta corespunde sumei necesare menținerii în activitate a întreprinderii pe perioada în care este autorizat ajutorul. În final, ajutorul îndeplinește condiția „prima și ultima dată”. Normele detaliate privind principiul „prima și ultima dată” se aplică prin intermediul referinței generale la liniile directoare din articolul 1 din proiectul de schemă. Astfel, condițiile prevăzute la punctul 80 din liniile directoare sunt îndeplinite.
- (32) Așa cum se prevede la punctul 81 din liniile directoare, ajutoarele de salvare din cadrul schemei notificate nu vor fi acordate pentru o perioadă mai lungă de șase luni. Înainte de încheierea perioadei de șase luni, Ministerul român al Economiei și AVAS trebuie fie să aprobe un plan de restructurare sau un plan de lichidare, fie să ceară beneficiarului rambursarea creditului și a ajutorului care corespunde primei de risc.
- (33) Schema propusă prevede un quantum maxim al ajutorului acordat oricărei întreprinderi egal cu echivalentul în lei a 2,5 milioane EUR, fiind în conformitate cu punctul 83 din liniile directoare.
- (34) În conformitate cu punctul 85 din liniile directoare, România s-a angajat să notifice individual Comisiei măsurile în cazul în care o întreprindere preia activele unei alte întreprinderi care a primit deja ajutor de salvare și restructurare.
- (35) România s-a angajat să prezinte în continuare Comisiei rapoarte anuale, în conformitate cu punctul 86 din liniile directoare.

3. Concluzie

- (36) Având în vedere cele de mai sus, Comisia consideră că schema notificată îndeplinește toate condițiile prevăzute de Liniile directoare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate.

IV. Decizie

- (37) Comisia a decis, pe baza evaluării anterioare, că ajutorul este compatibil cu piața comună.
- (38) Autoritățile române au indicat că notificarea nu conține informații confidențiale, astfel încât Comisia va aduce la cunoștință terțelor persoane această scrisoare prin publicarea textului integral al acesteia în versiunea originală pe pagina de internet: http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/index.htm.

Cu deosebit respect,

Pentru Comisie

Joaquín ALMUNIA
Membru al Comisiei